

Základná škola pri zdravotníckom zariadení, Nám. L. Svobodu 4,
974 09 Banská Bystrica

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD
pre žiakov chorých a zdravotne oslabených

Názov: Dať príležitosť všetkým

2023

VÝCHOVNÝ PROGRAM

Názov: Dať príležitosť všetkým

Názov výchovného programu	Dat' príležitosť všetkým
Forma výchovy a vzdelávania	Denná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne s právnou subjektivitou ZŠ pre deti so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	2. mája 2023
Dátum prerokovania v rade školy	16. mája 2023
Platnosť výchovného programu	Od 1. 9. 2023
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Banská Bystrica, , Nám. Ľ. Štúra 1

Predkladateľ: Základná škola pri zdravotníckom zariadení Banská Bystrica

Adresa: Nám. Ľ. Svobodu 4, 974 09 Banská Bystrica

IČO: 35984414

DIČ: 2021552258

Telefón: 048/472 6533

Mobil: 0911 108 110

E-mail: zsdfnspbb@gmail.com

Web: www.zsnrbb.info

Riaditeľ školy: Mgr. Eva Hubáčková

Koordinátor pre tvorbu VP ŠKD: Mgr. Viera Lukáčová

Na tvorbe VP ŠKD sa podieľali:

Mgr. Viera Lukáčová

Mgr. Lenka Kočvarová

Bc. Soňa Laskavá

Platnosť dokumentu od 1. 9. 2023

Mgr. Eva Hubáčková

riaditeľka školy

Platnosť, inovácie a zmeny VP ŠKD

[illegible]

--	--	--

1 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním Školského klubu detí ZŠ pri zdravotníckom zariadení Banská Bystrica je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Výchova mimo vyučovania a výchova vo voľnom čase nadväzujú na výchovno- vzdelávaciu činnosť ZŠ, umožňuje individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho vedomostí, zručností, záujmov a postojov. Podporuje vytváranie pozitívneho vzťahu k celoživotnému vzdelávaniu a aktívnemu tráveniu voľného času.

Špecificky pre činnosť v ŠKD je kladený dôraz na tvorivo – humanistický výchovno- vzdelávací proces a individuálny prístup k hospitalizovanému dieťaťu.

Deti navštevujúce náš ŠKD sú choré a zdravotne oslabené. Výchovno- vzdelávací proces sa preto uskutočňuje spôsobom primeraným k zdravotnému stavu dieťaťa, druhu a stupňu jeho ochorenia.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí

-rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania

- počas hospitalizácie detí vytvárať vhodné podmienky pre ich telesný, psychický a sociálny rozvoj, aby nebola narušená ich príprava na život

- ponúknuť také činnosti, pri ktorých si deti oddýchnu, obohatia sa o pozitívne skúsenosti, budú môcť uplatniť vlastnú tvorivosť a zároveň uspokojia svoje záujmy, záľuby i potreby

-podporovať rozvoj vnútornej motivácie, postojov, hodnotovej orientácie, sociálneho cítenia, tvorivého životného štýlu, zdravého životného štýlu, rozvíjať aktivity, záujmy a zodpovednosť k zvereným úlohám

- pomocou výchovno- vzdelávacích aktivít chceme dosiahnuť, aby deti mali pocit istoty vo vlastné schopnosti, že sa aj po návrate z nemocnice plynule začlenia do života v kolektíve svojich rovesníkov

- špeciálne ciele – terapeutické, pomáhať odpútať pozornosť detí od choroby, od často veľmi bolestivých terapeutických zákrokov a procedúr. Udržiavaním psychickej pohody počas liečby pomáhať k ich úspešnému uzdraveniu. Takéto formovanie a usmerňovanie je veľmi dôležité najmä pre dlhodobo hospitalizované deti, ťažko choré deti s trvalými následkami svojej choroby, ako i nevyliciteľne choré deti.

2 Formy výchovy a vzdelávania

Výchovu a vzdelávanie organizujeme dennou formou.

3 Výchovný jazyk

Štátny jazyk Slovenskej republiky –slovenský jazyk.

4 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

Tematická oblasť výchovy	Vzdelávacia oblasť základného vzdelávania
1.Komunikácia a práca s informáciami	1.1.Jazyk a komunikácia 1.2.Matematika a práca s informáciami
2.Sebarozvoj a svet práce	2.Človek a svet práce
3.Zdravie a subjektívna pohoda	3.Zdravie a pohyb
4.Spoločnosť a príroda	4.1.Človek a spoločnosť 4.2.Človek a príroda

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania digitalizácie, informatizácie, inklúzie, diferenciacie a i. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené a prelínajú sa. Prostredníctvom plnenia cieľov tematických oblastí výchovy sa ŠKD plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Tematická oblasť výchovy Komunikácia a práca s informáciami obohacuje vedomosti detí o komunikačné zručnosti. Rozširuje vedomosti detí pri práci s textom, zvukom i obrazom. Deti sa stávajú tvorcami rôznych aktivít i vlastných literárnych diel. Získajú schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie. Argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problémov. Poznajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok. Čítajú s porozumením rôzne texty. Pri riešení úloh, vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z rôznych zdrojov vrátane samostatnej práce s knihou i ďalšími textami. Osvoja si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy. Rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitami na vyučovaní.

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia. -obhájiť svoj názor a vypočuť si názor iných -nájsť a rozlíšiť relevantné informácie, obhájiť argumenty

	-vyjadriť svoj názor na niečo alebo na niekoho -prezentovať sám seba, svoje myšlienky a názory
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí. -vyjadriť sa adekvátne ústnym a písomným prejavom zodpovedajúcim situácii a účelu komunikácie -rozprávať, alebo písať o živote v škole, rôznych udalostiach, alebo činnostiach v rámci komunikačných tém
3.	Vyjadriť svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu. - tvoriť vlastný text v rôznych žánroch: blahoželanie, pohľadnica, súkromný list, oznam, správa, krátka správa (SMS, e-mail), pozvánka, vizitka, inzerát, reklama, rozprávanie, opis predmetu, obrázku, ilustrácie -napísať báseň, bájku, riekanku, hádanku, alebo rozprávku -vyhľadať a nájsť v textoch základné informácie -tvoriť otázky k prečítanému textu -reprodukovat obsah prečítaného textu -v detských časopisoch a encyklopédiách vyhľadať texty a informácie, ktoré sú preň zaujímavé -vyhľadať informácie, kľúčové slová a hlavnú myšlienku
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov. -pracovať s web stránkou, prehliadačom, vyhľadávať textové informácie a obrázky – aplikovať pravidlá o bezpečnosti pri práci s DT, akceptovať autorské práva a netiketu -použiť právne povedomie a etiku v komunikácii prostredníctvom internetu -rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní, návykoch a komunikácii na internete -rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu -aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu

	-napísať súbor pravidiel slušného správania na internete -diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv -vysvetliť a uviesť príklady intelektuálneho vlastníctva -získať kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznať mediálne spracovanú realitu -osvojiť si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom). -kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, spracovať ich a reprodukovat' -posúdiť spoľahlivosť získaných informácií -diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe -vymenovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom -zodpovedne použiť interaktívne médiá, pomenovať riziká, ktoré sa tu nachádzajú -diskutovať o rizikách na internete, zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím -zdôvodniť riziko počítačovej kriminality a jej dopady -navrhnuť, ako si poradiť s hackermi, obťažovaním, kyberšikanou -formulovať konkrétne postupy ako sa chrániť pred šikanovaním vo virtuálnom priestore -identifikovať riziká na internete, brániť sa im a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania. -hrať hry na rozšírenie slovnej zásoby a rozvoj komunikačných zručností -uviesť príklady na možnosti rozširovania slovnej zásoby -komunikovať v skupine o živote v škole i mimo nej, o svojich zážitkoch s využitím svojej slovnej zásoby
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.

	-riešiť štandardné sociálne situácie primerané veku v rámci komunikačných tém -dodržiavať pravidlá komunikácie: oslovenie, začatie a ukončenie rozhovoru, začiatok a koniec telefonického rozhovoru, striedanie rolí hovoriaceho a poslucháča, zdvorilé vystupovanie
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu. -riešiť sudoku -riešiť úlohy a problémy, ktorých riešenie je nezávislé od obvyklých postupov a algoritmov -zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi -z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku -riešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti -nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy -vytvoriť a slovne opísať vlastnú stavbu z kociek

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Cieľom tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce je rozvíjať u detí sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. Deti sa naučia uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Pomáha deťom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Deti sa naučia nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Využitím vlastných záujmov detí podporuje táto tematická oblasť sebarealizáciu, profesionálnu orientáciu a voľbu povolania.

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebaopoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
--	---

1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity. - pomenovať možné spôsoby riešenia konfliktnej situácie a navrhnúť kooperatívny spôsob jej riešenia - uviesť príklad nenásilného riešenia konfliktov - navrhnúť tvorivé riešenia pri problémoch vo vzájomných vzťahoch
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti. - aplikovať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov - posúdiť hodnotu financií a správne s nimi zaobchádzať v rôznych životných situáciách - diskutovať o vlastných skúsenostiach týkajúcich sa svojich príjmov, výdavkov a sporenia - vytvoriť prezentáciu Power Point o sporení - vytvoriť myšlienkovú mapu
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa. - vybrať správne spôsoby riešenia problému - vyjadrovať vlastný názor - bližšie vysvetliť, argumentovať, dokázať - vymenovať svoje silné a slabé stránky v učení
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania. - charakterizovať svoju osobu z hľadiska vlastných záujmov - rozprávať o realizácii svojich záujmov v budúcom povolaní - predstaviť a zdôvodniť výber svojho budúceho povolania - navrhnúť, kde získať informácie o voľných pracovných miestach - rozprávať o tom, ktoré povolania sú atraktívne a prečo - vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne - identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní - stanoviť si kariérne ciele
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny. - spolupracovať v skupine a prezentovať výsledky práce pred skupinou detí - stanoviť pravidlá fungovania v skupine - zažiť spoločne v skupine spolupatričnosť a spoluprácu s nízkou mierou rizika
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. - priradiť pracovné zručnosti k jednotlivým profesiám - vymenovať pracovné zručnosti, ktoré je možné získať realizáciou dobrovoľníckych aktivít

8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu. -posúdiť silné a slabé stránky svojej osobnosti v zmysle plnenia si povinností
----	--

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Dieťa si v nej rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu. Dokáže v rôznych aktivitách rozlišovať zdravú i nezdravú výživu. Vie rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka. Dieťa dodržiava základné hygienické požiadavky a návyky súvisiace s pohybovou činnosťou. Deti získajú vedomosti o potrebe pohybu ako prevencie pred civilizačnými ochoreniami. Získajú tiež informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a dokážu poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Dôležitý v tejto oblasti je rozvoj wellbeingu, kde v podporujúcom a podnetnom prostredí je možné plne rozvíjať fyzický, kognitívny, emocionálny, sociálny a duchovný potenciál detí - žiť s ostatnými plnohodnotný a spokojný život.

Dieťa sa učí pracovať so svojimi emóciami, riešiť kvalitu vzťahov. Využíva svoj talent a nadanie na sebarealizáciu a relaxáciu.

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy. -vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka -vymenovať aké pohybové aktivity v oblasti športu a telesnej výchovy realizuje -posúdiť úroveň svojej pohybovej výkonnosti

2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami. -vykonávať pohybové aktivity s virtuálnymi okuliarmi
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime. -identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu -vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve -vysvetliť princíp potravinovej pyramídy -vysvetliť dôležitosť správneho pitného režimu -vymenovať svoje aktivity v priebehu dňa -rozprávať o svojom režime dňa -vytvoriť myšlienkovú mapu
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu. -zoradiť osobné želania a potreby podľa ich dôležitosti -rozprávať o využití svojho voľného času -naplánovať aktívne využitie svojho voľného času -diskutovať o relaxácii -vymenovať svoje záľuby, koníčky pri ktorých relaxuje
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti. -charakterizovať svoju osobu z hľadiska talentu a nadania -vymenovať činnosti, ktoré robia jeho život spokojnejším -zhodnotiť možnosti využitia svojho talentu a nadania v budúcnosti -posúdiť akú hodnotu má pre neho jeho talent a nadanie
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu. -vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka -vytvoriť myšlienkovú mapu – denný režim, so zameraním na pohyb
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci. -uviesť riziká spojené s každodenným životom a možnosťou úrazu - vymenovať pravidlá správania sa v rizikových situáciách -analizovať vplyv konania človeka na vlastné zdravie, stravovacie návyky, psychoaktívne látky, imunita, závislosť - použiť dôležité linky prvej pomoci a vedieť ich naspamäť -poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch -popísať postup, ako privolať pomoc -opísať zásady poskytnutia prvej pomoci v rôznom prostredí

	-rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi. -formulovať zásady starostlivosti o vlastné telo -formulovať základné hygienické pravidlá -opísať základné princípy stolovania, spoločenského správania a obsluhy pri stole v spoločnosti
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi. -vymenovať základné prosociálne zručnosti, ktoré pomáhajú optimálne riešiť rôzne situácie -rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov -ovládať vlastné pozitívne i negatívne emócie -utvárať pozitívne medziľudské vzťahy a osvojovať si zručnosti sociálnej komunikácie
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav. -popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách -demonštrovať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav -vyhľadať informácie na internete
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním. -charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka, -vymenovať zdravé sociálne návyky -napísať myšlienkovú mapu moje sociálne návyky -vyhľadať informácie na internete -vymenovať škodlivé návyky -analyzovať svoje sociálne návyky -vytýčiť si ciele

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

V tematickej oblasti Spoločnosť a príroda si deti osvojujú pravidlá a normy spoločenského spolunažívania. Uvedomujú si práva a povinnosti. Preberajú zodpovednosť za vlastné názory,

postoje a dôsledky konania. Uznávajú základné princípy demokracie. Diskutujeme o mediálne aktívnych skupinách, ktoré propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach a ktorých postoje a názory sú v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami.

Deti sa učia objektívne posudzovať pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie. Navrhujú riešenia na zníženie negatívneho vplyvu látok na ľudský organizmus a životné prostredie. Analyzujú, diskutujú a navrhujú opatrenia na zníženie negatívnych vplyvov človeka na životné prostredie (smog, skleníkový efekt, kyslé dažde, ozónová diera, hromadenie odpadov). Posudzujeme rôzne možnosti riešenia globálnych a ekologických problémov. Vyhľadávajú informácie z rôznych informačných zdrojov.

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny. Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda	
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti. -diskutovať o medzikultúrnej tolerancii -argumentovať pri prezentácii vlastných názorov a postojov -uviesť klady a zápory v názoroch a prístupoch ľudí k riešeniu problémov -rešpektovať rozdielnosť ľudí v názoroch a prístupoch k životu
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu. -vymenovať základné ľudské práva -diskutovať o ľudských právach a povinnostiach -vymenovať základné práva detí -diskutovať o právach a povinnostiach detí -rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie práv a povinností dieťaťa
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami). -vysvetliť, ako a prečo nešíriť dezinformácie v digitálnom prostredí -diskutovať o prejavoch šikanovania, extrémizmu, vandalizmu

4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami. -nájsť na internete a prezentovať globálne problémy ľudstva -vyhľadať informácie o vesmíre a vyjadriť vlastnými slovami poznatky o vesmíre -zážitkovou formou získať informácie o vesmíre -posúdiť rôzne možnosti riešenia globálnych ekologických problémov -získať informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotiť ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach -vymenovať negatívne zásahy človeka do životného prostredia v mieste svojho bydliska
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu. -analyzovať, diskutovať a navrhnúť opatrenia na zníženie negatívnych vplyvov človeka na životné prostredie (smog, skleníkový efekt, kyslé dažde, ozónová diera, hromadenie odpadov). -interpretovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu -vymenovať základné princípy ochrany životného prostredia -rozlíšiť obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje a ich vplyv na životné prostredie -vysvetliť prečo je voda mimoriadne dôležitá pre zachovanie životného prostredia a rozvoj ľudskej spoločnosti -porovnať ako chránime a ako by sme mali chrániť prírodu -diskutovať o ochrane prírody v skupine -analyzovať svoju ekostopu -vytvoriť informačný materiál o triedení odpadu -vysvetliť rozdiel medzi triedením odpadu a recykláciou -vytvoriť myšlienkovú mapu
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie. -vyhľadať informácie na internete, v encyklopédiách, alebo učebniciach -diskutovať o nových informáciách, snažiť sa pochopiť podstatu témy -opísať klimatické zmeny a ich dôsledky na planéte Zem
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít. -vysvetliť, čo je dobrovoľníctvo -vymenovať oblasti života spoločnosti, v ktorých sa dobrovoľníctvo realizuje -určiť pracovné zručnosti, ktoré je možné získať dobrovoľníctvom -uviesť klady a zápory dobrovoľníctva v zahraničí -vyhľadať dobrovoľnícke organizácie nachádzajúce sa jeho okolí

4.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Tematická oblasť Kultúra a umenie rozvíja v dieťati povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrno-historické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr, rozvíja kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť.

Pri realizácii tejto oblasti vzdelávania sa využíva metóda kombinácie skúsenosti postavená na osobnom zážitku, cez reflexiu skúsenosti, aktívnu aplikáciu poznatkov až po ďalší rozvoj v tejto oblasti.

Dieťa sa učí rozlišovať hlavné umelecké druhy, opisovať a verbalizovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. Rozvíja sa jeho záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu, zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok. Získava vedomosti a rozvíja porozumenie o súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe. Získava informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom dedičstve.

Súčasťou oblasti je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram, rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. V dieťati sa rozvíjajú interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

Deti si osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s ich miestom v kultúre a postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov.

Dieťa získa schopnosť kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií, vrátane hudobných umení, scénických umení, písaného a hovoreného slova, výtvarných prostriedkov, či elektronických médií.

Zámerom Výchovného programu ŠKD je v tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie postupne podporovať dieťa tak, aby z neho vyrástol informovaný divák, kritický konzument a aj tvorca vizuálnych informácií uvedomujúci si emocionálne, psychologické, fyziologické a kognitívne vplyvy pri vnímaní vizuálnych diel. S globalizáciou a multikulturalizmom narastá tiež nutnosť rozvíjať schopnosť dešifrovať znaky a vizuálne obrazy iných kultúr a zároveň vzťah k lokálnemu, národnému a európskemu kultúrnemu dedičstvu.

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti. -hľadať zrozumiteľnosť a emócie v dielach moderného výtvarného umenia – interpretovať ich -použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje -transformovať dejiny umenia do výtvarnej podoby -zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie -výtvarne prezentovať informácie o kultúrnych hodnotách svojho bydliska -upraviť fotografie pomocou nástrojov na úpravu fotografií -prezentovať najlepšie fotografie svojej fotogalérie – zdôvodniť ich výber, prečo ich považujeme za najlepšie -strihať a spájať časti fotografií, alebo obrázkov do novej kompozície -výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky -zreprodukovať a zmeniť dej filmu -navrhnuť vymysleného tvora -diskutovať o vplyve internetu (sociálnych médií) na formovaní kultúrnej tradície a identity -kriticky zhodnotiť vybrané produkty masovej kultúry -získať kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznať mediálne spracovanú realitu -urobiť mediálnu mapu -vyjadriť svoj názor na produkciu médií -vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v ľubovoľnom grafickom programe -pracovať v grafickom programe -nakresliť a kolorovať lineárnu kresbu počítačovým nástrojom -prakticky prezentovať ľudové remeslo zhotovením dekoratívneho návrhu, alebo predmetu -vytvoriť návrh obalu na ľubovoľný výrobok -navrhnuť odevný model, scénický kostým, alebo kostým pre filmovú postavu -vytvoriť dekoratívny návrh na obru, prestieranie -vymenovať regionálne ľudové remeslá -vytvoriť dekoratívny predmet z textilu, papiera, drôtu, skla, dreva, plastu a iných materiálov -porovnať súčasné a minulé štýly v odievaní -prezentovať módné trendy súčasnosti -charakterizovať seba samého, vyjadriť svoje typické znaky, vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo, ex libris -predstaviť svoj obľúbený hudobný žáner -predstaviť profil obľúbenej hudobnej osobnosti -predstaviť literatúru, ktorá ma zaujíma

	-predstaviť svoju vlastnú tvorbu -tvoriť výtvarné, hudobné, a literárne diela na základe vlastných zážitkov a skúseností
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti. -rozprávať o rozmanitosti a vzájomnom vplyve rôznych kultúr žijúcich na Slovensku -vymenovať národnostné menšiny žijúce na Slovensku a ich kultúrne zvyky a obyčaje -opísať kultúrnu rozmanitosť a vnímať ju ako spoločenskú realitu -diskutovať o tradičných aj nových kultúrach a subkultúrach
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebvýjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie -vyjadriť rytmus a pocit z hudby výtvarnými prostriedkami -stvárníť pocity a dojmy z reprodukovanej hudby -tvoriť podľa vlastnej fantázie, zážitkov a skúseností -reálne zobrazíť videnú skutočnosť -použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje -vyjadriť sa klasickými výtvarnými technikami kresba, perokresba, uhlík, rudka, maľba, akvarel, tempera, akryl, grafika -vyjadriť sa jednoduchými výtvarnými technikami otláčania frotáž, dekalk, monotýpia, papierorez -použiť rôzne výtvarné techniky asambláž, koláž, gratáž a i. -experimentovať s líniou, farbou a tvarom -nájsť, pomenovať, dotvoriť objekt vo farebnej škvrne -vytvoriť dekoratívny predmet spracovaním rôznych materiálov -dekorovať predmet vybranou výtvarnou technikou -modelovať a tvarovať rôzne modelovacie hmoty -odlievať sádrové odliatky -použiť odpadový materiál na vytvorenie nového objektu -interpretovať produkty vlastnej výtvarnej činnosti -napísať a ilustrovať text básne, rýmovačky, riekanky, rozprávky, piesne -predstaviť svoj herecký idol a jeho tvorbu -predviesť svoje schopnosti v tvorivej dramatike -hrať role v situačných príbehoch -rozprávať príbeh podľa obrázku, napísať scenár podľa obrázku -vyjadriť sa vhodne formulovanými vetami
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia. -rozprávať o poznávaní a ochrane kultúrneho dedičstva -vymenovať jarne, veľkonočné, letné, jesenné, zimné a vianočné tradície na Slovensku -vyhľadať a napísať a prezentovať získané informácie -rozprávať o slovenských ľudových zvykoch, tradíciách a symboloch -rozprávať o rodinných zvykoch a tradíciách jednotlivých ročných období -nájsť, spracovať a prezentovať informácie o folklóre na Slovensku -vymenovať folklórne festivaly na Slovensku

	-opísať kraj zo svojho regiónu -vytvoriť informačný materiál -zaspievať slovenskú ľudovú pieseň a ilustrovať jej text -vymenovať ľudové hudobné nástroje
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku. -pomenovať a porovnať rozličné oblasti kultúry ako je umenie, náboženstvo, ideológia, vzory správania, móda, či iné súčasti života -opísať kultúru, náboženstvo a ľudové tradície národnostných menšín žijúcich na Slovensku
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. -diskutovať o ideále krásy v rôznych kultúrach, o tele v umení a v reklame, body arte, súťažiaci krásy, súťažiaci tanca a pod. -vyjadriť a obhájiť svoj názor, nájsť a prezentovať informácie
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky. -nájsť spracovať a prezentovať informácie -vysvetliť rozdiel medzi múzeom a galériou -opísať prácu zamestnancov múzeí a galérií -vysvetliť postup zaraďovania predmetov do zbierok múzeí a galérií -vyhľadať a vymenovať múzeá a galérie nachádzajúce sa v regiónoch Slovenska -vyhľadať známe svetové múzeá a galérie -virtuálne navštíviť najznámejšie a najkrajšie múzeá a galérie sveta

Pedagogická rada prerokovala a schválila VP ŠKD dňa: 2. 5. 2023

Rada školy prerokovala a vzala na vedomie VP ŠKD dňa: 16. 5. 2023